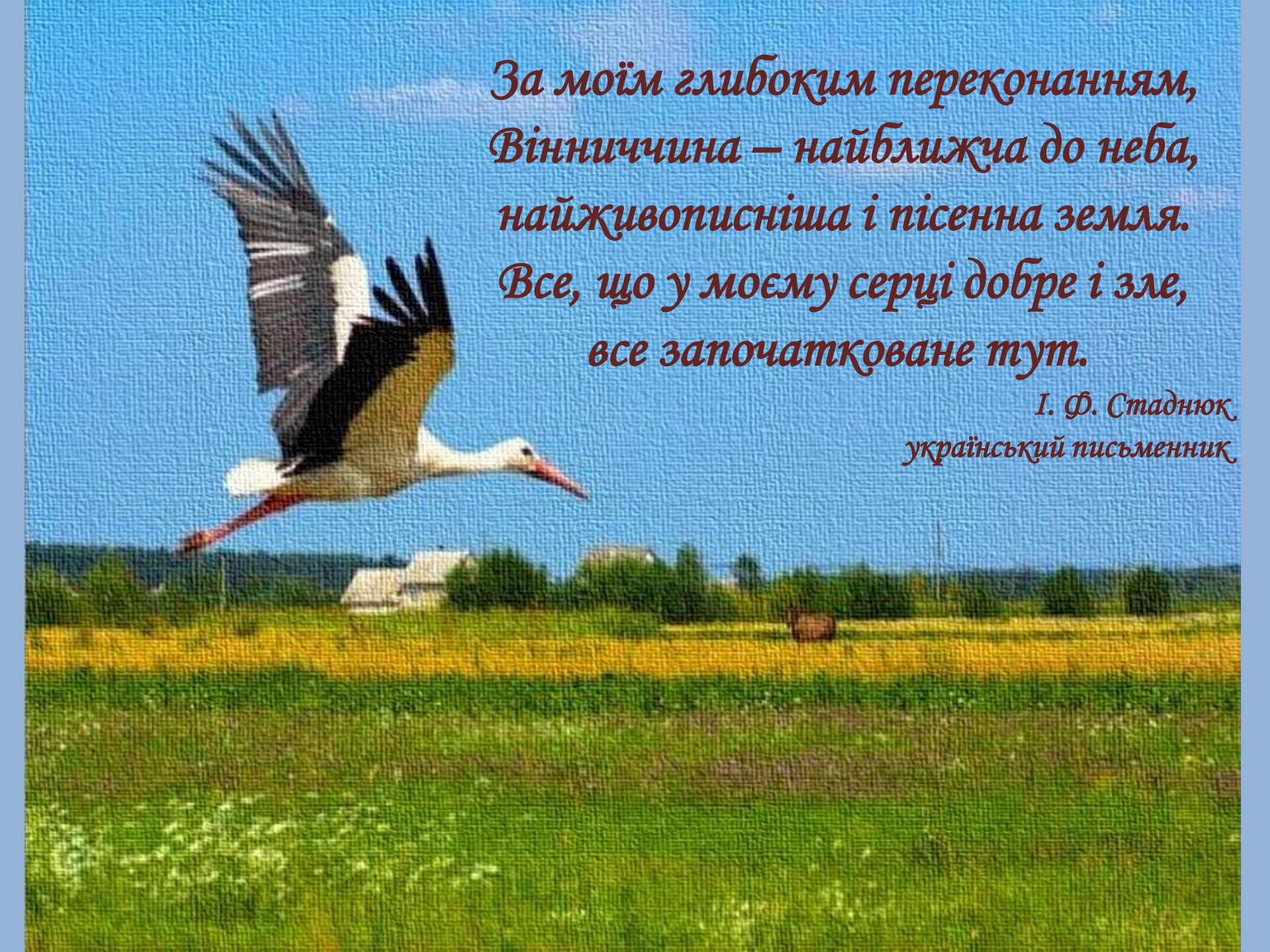

Подорож музеями Вінниччини

Частина 1

A photograph of a stork in flight, its wings spread wide, flying over a lush green field. In the background, there is a small white house with a grey roof and a brown cow grazing in the field. The sky is a clear, bright blue.

*За моїм глибоким переконанням,
Вінниччина – найближча до неба,
найживописніша і пісенна земля.
Все, що у моєму серці добре і зле,
все започатковане тут.*

*І. Ф. Стаднюк
український письменник*

Музей – це те місце, де можна зустрітися з минулим, побачити сьогодення та навіть зазирнути в майбутнє.

У стінах музею – наша історія : імена, події, факти, архівні документи, відомості про основні етапи діяльності, світлини відомих особистостей, талановитих подільських вчених, музикантів, композиторів, поетів, художників та їх творчі здобутки. Перша частина розповідей із циклу «Подорож музеями Вінниччини» присвячена музеям, в яких вшановується пам'ять про наших видатних земляків.

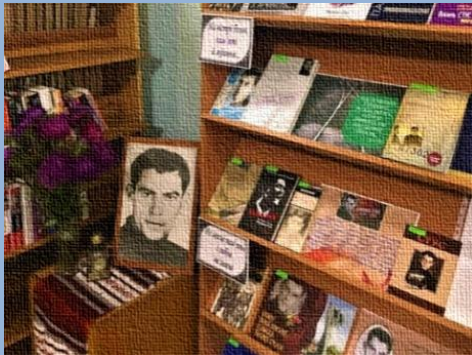
Митець потрібен своєму народові та й усьому світові тільки тоді, коли його пвворчість зливається з криком його нації (Василь Стус)

На Гайсинщині, в селі Рахнівка, на малій батьківщині Василя Стуса - Героя України, українського поета, правозахисника, що по праву носить звання «народного», у приміщенні школи діє музейний заклад.

Спершу у Рахнівській школі створили кімнату-музей Василя Стуса, де налічувалося близько 20 експонатів. Їх збирали всією Гайсинщиною. Нині ж у музеї понад 840 експонатів. Тут і предмети побуту родини Стуса, його одяг, студентські конспекти, світлини, публікації з газет. Є й Стусівська колиска.

Сьогодні музей Василя Стуса у селі Рахнівка – це дві кімнати. Перша – про життя та творчість поета, у другій – історія його перебування на засланні.

У музеї також представлені ксерокопії листів Василя Стуса з місць заслання, численні документи: рішення судових колегій, постанова про виселення засудженого поета в штрафний ізолятор, копії різних довідок та інше.

А наймоторошніше, що є, – відтворення ґратів камери, де утримували українського поета, та світлини території тюрми.

Знаковою подією з увіковічення пам'яті Василя Стуса стало відкриття пам'ятного знаку «Стусова криниця», яку викопав ще батько поета.

Нещодавно завдяки фінансовій підтримці від Благодійного фонду «МХП – Громаді» відбулось оновлення експозицій. Музей отримав інтерактивне обладнання та нові стенди, а фільм, в якому розповідають про шлях митця, тепер демонструють на спеціально облаштованому екрані за допомогою ноутбуку.

Українські пісні – поетична історія народу (Гнат Танцюра)

Культурно-освітнім осередком з вивчення та пропаганди усної народної творчості Гайсинщини в селі Зятківці є музей-садиба видатного етнографа і фольклориста України, педагога Гната Трохимовича Танцюри.

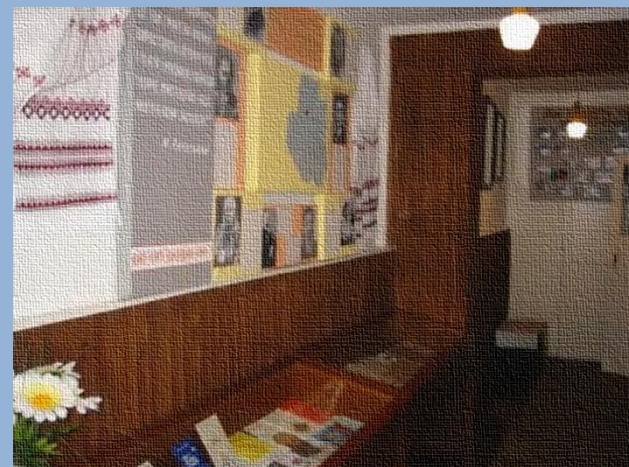
Основа фондової збірки – особисті речі збирача фольклору, його епістолярна спадщина, архівні та фотоматеріали. Тут представлені експонати, що висвітлюють періоди навчання в церковно-приходській, Зятківецькій трудовій семилітній школах. Продовжує розділ про вчительську та збирацьку роботу.

Меморіальна хата Гната Танцюри – збирача народних перлин занесена до списку пам'яток історії місцевого значення.

Центральне місце у фольклорній спадщині Танцюри займають записи від Явдохи Зуїхи. На основі зібраних пісень від народної співачки світ побачила книга «Пісні Явдохи Зуїхи». Ці дослідження і пісенна монографія села Зятковець стали основою музейних експозицій. Також представлені прижиттєві видання відомого фольклориста і етнографа.

Експонати музею характеризують ставлення подолян до пам'яті славетного земляка, який зберіг для нас і прийдешніх поколінь чудові перлини усної народної творчості.

Світова слава Бубнівки. Брати Яків та Яким Герасименки

Два сусідніх села на Вінниччині – Бубнівка й Новоселівка Гайсинського району – відомі далеко за межами України як осередки гончарства. Тут у садибі двох відомих майстрів Якова та Якіма Герасименків відображено яскраву сторінку гончарного промислу. Музей-садибу гончарного мистецтва було відкрито в 1988 році з нагоди 100-річчя від дня народження Якіма Герасименка у його хаті.

В музеї знаходяться гончарні роботи: миски, друшляки, тарілки, глечики, гладушки, вази для вареників, баклагги, баньки, горщики, макітри, різні статуетки, фігурки, а також побутові речі XIX-XX століття: рушники домоткані, доріжки, рядна, жіночі та чоловічі вишивані сорочки, дерев'яні речі. Експозиція розташована у двох приміщеннях: світлиці і кухні меморіального будинку.

Музей занесено в довідник «Музеї України», також він увійшов до списку об'єктів, віднесених до номінації «Перлини Поділля».

Колекцію гончарних виробів майстрів бубнівської кераміки розміщено у світлиці. В кухні розташована піч, розписана орнаментом, який є характерним для бубнівської кераміки.

Бубнівська кераміка, зароджена на Вінниччині, внесена до Національного реєстру нематеріальної культурної спадщини.

Часто на базі музею братів Герасименків проходять творчі Всеукраїнські симпозиуми-практикуми з народного гончарства та обласний пленер «Осв'ячені горном».

Нещодавно силами студентів Тульчинського фахового коледжу культури фасад музею гончарства братів Герасименків було прикрашено бубнівською керамікою. Можливо, дипломна робота «Бубнівський безконечник» сприятиме тому, що музей гончарного мистецтва стане привабливою туристичною родзинкою Вінниччини.

І все мине, що гірко було. Настануть дивнії роки... (Степан Руданський)

Музей поета-байкаря Степана Васильовича Руданського відкрито на його батьківщині в селі Хомутиці Калинівської громади в 1967 році.

Ініціаторкою створення закладу була місцева бібліотекарка Юлія Грош, яка тривалий час збирала різні документи й матеріали, пов'язані з видатним земляком, і ще в 1959 році відкрила кімнату-музей Руданського в місцевому клубі.

У 1965 році розпочалося будівництво власне музейного приміщення і за 2 роки (1967 року) його було відкрито на місці хати батьків поета, де і народився великий сміхотворець.

Музейна колекція нараховує понад 600 експонатів. В експозиції представлено предмети, що розповідають про життя та творчу діяльність Степана Руданського, портрети поета, виконані земляком художником В. Негодою, дарунки музею та відгуки шанувальників творчості поета з усієї України та з-за кордону. Чарують своєю дотепністю ілюстрації до творів поета.

Фото з колекції
ВОУНБ ім. В. Д. Отамановського, 2009 р.

Щороку у січні на Калинівщині проводяться Дні сатири і гумору ім. Степана Руданського. Щоб вшанувати пам'ять українського гумориста, на його малій батьківщині збираються літературні діячі з усієї України, а ще мистецькі колективи і народні майстри – гончарі, малярі, різьбярі.

В 2021 році поблизу музею відкрили перший в країні пам'ятник пісні «Повій, вітре, на Вкраїну», яку Степан Руданський написав у 1856 році в Петербурзі. Пісню було перекладено багатьма мовами світу. Вона набула широкої популярності, стала народною, її вважають символом туги за Україною.

«Я любив Сестринівку незвичайно, страшенно мріяв про неї і линув душею до неї цілими десятиліттями мого життя...» (Михайло Грушевський)

В селі Сестринівка Козятинської територіальної громади діє музей Михайла Сергійовича Грушевського. Відкриття закладу було приурочено до 130-річчя від дня народження Першого Президента України.

Невелика музейна будівля стоїть на місці садиби його діда, місцевого священника Захарія Оппокова, в чийй родині у 1847 році народилася його мати Глафіра Оппокова (Грушевська). У дитячі роки Михайло Грушевський неодноразово приїздив до Сестринівки, тут він бував і під час канікул в університеті, потім часто згадував село у своїх творах.

Наукова спадщина, архівні документи, листи, газетні публікації, вміщені в експозиції, документально засвідчують геніальність Михайла Грушевського, організатора українського наукового життя, людини енциклопедичних знань, провідного історичного діяча у всеукраїнському і світовому вимірі.

Надзвичайну цінність складають: залікова книжка студента богословського факультету Львівського університету з власноручним підписом М. Грушевського, витяг з метричної книги Покровської церкви села Сестринівки з підписом священника З. Оппокова – діда Михайла Грушевського.

Ще один нетиповий експонат музею – це стара, вражена блискавкою липа. За місцевою легендою, саме у дуплі цієї липи любив ховатися маленький Михайло.

«Діти мої дорогі, любіть науку і правду» (Данило Заболотний)

Меморіальний музей видатного мікробіолога, епідеміолога, академіка Данила Заболотного засновано 1929 року в його рідному селі на Крижопільщині, де він народився, жив і був похований. Село, де діє заклад, на честь видатного земляка перейменували на Заболотне, хоча колись воно мало цікаву назву – Чоботарка.

З тих часів збереглася хата під солом'яною стріхою, де майбутній учений народився, а згодом приймав хворих земляків. У центральній кімнаті будинку встановлена воскова фігура лікаря, біля якого стоїть, схилившись у шанобливій позі, селянин, що прийшов по допомогу.

В колекції музею є студентські конспекти, перші наукові праці, документи. Збереглися особиста бібліотека академіка, яка налічує понад 700 книг, а також колекція мінералів. Частина виставки присвячена експедиції Заболотного в Маньчжурію і першій в історії вакцинації проти чуми, яку здійснив учений.

Біля музею знаходяться могили лікаря та його дружини Людмили Радецької. У хаті збережено інтер'єр, який був за життя Данила Кириловича, там знаходяться його особисті речі та речі його дружини, що розповідають про приватне життя родини. Тут можна побачити предмети одягу, медичні інструменти, рукописи, фотографії.

Музей академіка Заболотного гостинно запрошує на екскурсії. Відвідувачі, які тут уже побували, кажуть, що заклад просто чудовий, і навіть не віриться, що функціонує він у звичайному невеличкому селі.

«Я хотів би вмерти або солдатом, або пворцем» (Микола Трублаїні)

Музей-бібліотека Миколи Трублаїні в селі Вільшанка на Крижопільщині заснований за ініціативи мешканців в 1987 р. Силами молоді села і району був відбудований будинок, в якому народився і проживав письменник.

Експозиція музею розташована у двох окремих приміщеннях. У меморіальній хатині розміщені матеріали про життя та творчість Трублаїні. Тут також відтворено інтер'єр кімнати родини Трублаєвських (справжнє прізвище письменника). На стендах, подіумах, у вітринах представлені фото родини, фото, пов'язані з життям і творчою діяльністю письменника, твори М. Трублаїні.

Окреме, оригінальне приміщення побудоване у вигляді шхуни «Колумб», яку зобразив у своєму творі видатний письменник. Тут відтворено капітанський місток та ілюмінатори, відкидні стільці і палубу, макет корабля серед уламків криги, північне сяйво та бібліотеку на палубі корабля. Стіни приміщення розписані малюнками із творів видатного земляка.

«... як в казкову жар-птицю, я закоханий в землю свою!» (Михайло Стельмах)

Рідне село Михайла Стельмаха – Дяківці, що в Літинському районі Вінницької області. Там ще 1989-го року у спеціально побудованому приміщенні було відкрито літературно-меморіальний музей його імені. Фактично комплекс має статус музею-бібліотеки, адже на першому поверсі розташовуються сільська бібліотека і читальний зал, а на другому – експозиційні зали і робочий кабінет письменника, що є цінністю музею.

В колекції представлені численні експонати, особисті речі Михайла Стельмаха, фотографії, документи, сувеніри, речі побутового призначення, меблі, книги з особистої бібліотеки письменника, його видання. Всього фонди музею налічують понад 600 предметів.

Ініціатором створення музею виступило обласне товариство книголюбів. Місцеві жителі з особливим трепетом ставляться до збереження пам'яті свого відомого земляка. Щороку в травні в музеї проходить літературно-мистецьке свято «Велика рідня», яке приурочене до дня народження письменника.

Бажаючі можуть відвідати територію меморіальної садиби, де знаходиться будинок родини Стельмахів. Садиба займає близько 0,5 га, на яких розташований отчий дім Стельмахів, дерев'яна клуня, город і сад.

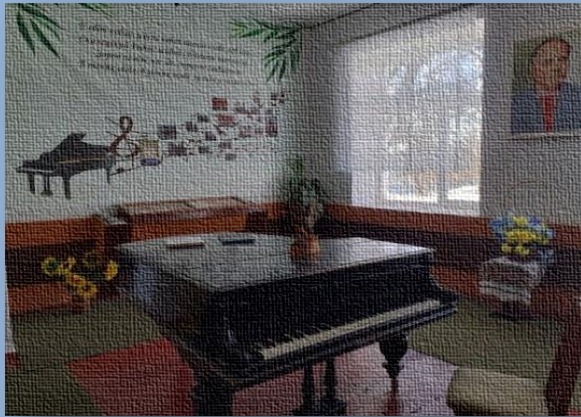

За рішенням Вінницької обласної Ради літературно-меморіальний комплекс Михайла Стельмаха внесено до списку перлин Поділля.

Родіон Скалецький – митець, якого шанують подільяни

Бершадщина багата на талановитих, розумних і працьовитих людей. Але є постаті, які своєю творчістю на віки прославили наш Подільський край і нашу Україну. До таких відноситься Родіон Андрійович Скалецький – фольклорист, музикант, композитор, хормейстер, учитель із широким діапазоном творчих інтересів та захоплень, послідовник Миколи Леонтовича.

В селі Михайлівка Гайсинського району у школі уже понад 20 років діє кімната-музей композитора, створена з ініціативи педагогічного колективу ще у 1989 році.

У музеї представлена вся творча спадщина співця Подільського краю: рукописи, друковані твори, спогади друзів, дітей, особисті речі та бібліотека.

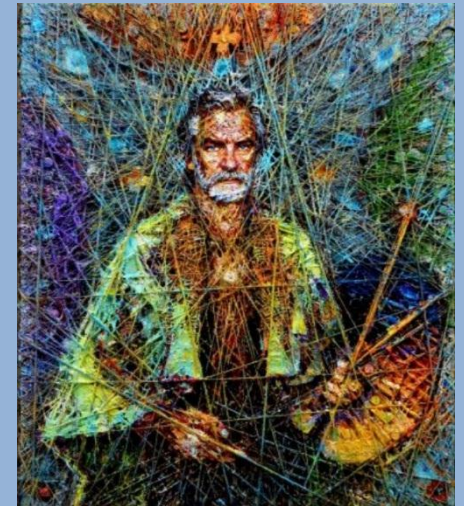
Скалецький написав понад 600 пісень, видав ряд книг, підручників, створив плеяду своїх послідовників – і цим збагатив скарбницю вітчизняного мистецтва.

«У кожного є своя Поташня...» (Прокіп Колісник)

Ще одна перлина Вінниччини, село Поташня, розкинулося у мальовничому місці Бершадщини. Тут функціонує музей культури та галерея Прокопа Колісника, художника, письменника, філософа, педагога. Викладав живопис у Пряшівському університеті (Словаччина). Його персональні виставки відбувалися в Парижі, Зальцбургу, Братиславі, Кошицях, Києві, Львові, Вінниці.

Будинок, в якому розташовано музей, було побудовано наприкінці 18 ст. у вишуканому класичному стилі Графинею Сіраковською з Польщі. Відтоді у нього змінилось кілька власників. Якійсь час тут було лісництво, школа, пекарня. Аж поки у 2004 році з ініціативи та за проєктом Прокопа Миколайовича Колісника колишній панський маєток було відреставровано і в ньому розмістився музей культури села та галерея самого П. Колісника.

Прокіп Колісник. Автопортрет

Нині експозиційна площа народного музею становить 211 м. кв., його фонди складають понад 1200 предметів. В експозиції багато зразків народної творчості, оригінальні старожитності, старовинні документи з історії села, живописні твори самого Прокопа Колісника.

Народний музей культури села та галерея Прокопа Колісника – значний культурно-освітній заклад, добре відомий на Бершадщині і за його межами. За життя Прокопа Колісника (помер в 2021 р.) тут відбувалися мистецькі пленери «Поташня – чарунка Поділля», літературно-мистецькі зустрічі, концерти відомих артистів України.

«Свої праці я заповідаю трудовому народові, з якого я вийшла,
хлібом якого існую...» (Настя Присяжнюк)

Краєзнавчий музей у місті Погребище носить ім'я видатної уродженки міста, виконавиці українського фольклору, фольклористки, краєзнавиці і педагогині Насті Андріанівни Присяжнюк, і багато в чому присвячений її життю та творчості. Тут представлені спогади земляків, деякі особисті речі, ксерокопії рукописів монографії, багато фотографій із сімейного альбому.

Учителька за фахом, вона присвятила себе навчанню й вихованню дітей. А як глибокий знавець і шанувальник народної творчості, понад 70 років віддала збиранню, вивченню і популяризації українського фольклору.

За життя Настя Присяжнюк устигла зібрати і записати понад 6000 народних пісень, 6100 прислів'їв і приказок, 125 плачів і голосінь, 4600 казок, переповідок, бувальщин. Переважна більшість цих записів стала надбанням Академії наук України і зберігаються в фондах Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України.

Відкриття музею Насі Андріанівни Присяжнюк

В останні роки свого життя баба Настя особливо непокоїлася за подальшу долю свого фонду і бібліотеки, клопотала про створення музею, навіть заповіла свою хатину, бібліотеку й 15 соток землі для побудови етнографічного музею. Та лише через 25 років після смерті, восени 2012 року, на її малій батьківщині, у місті Погребище, урочисто відкрили краєзнавчий музей імені Насі Присяжнюк. Він діє і дотепер.

Матеріали для музею збиралися на всій території СНД. Архіви СБУ, Державного архіву цивільних справ України, НАН України, Кам'янець-Подільського ДПУ ім. Огієнка, Вінницького обласного краєзнавчого музею надали ексклюзивні експонати. До цієї особливої, що тривала протягом трьох останніх років, дослідницької роботи були задіяні журналісти, вчені, письменники, вчителі, діячі культури, всі небайдужі до збереження національної творчої спадщини.

«Українці мають стати цілістю, й Україна також має бути єдиною, й мова має бути єдина – українська» (Павло Муравський)

Павло Муравський - легенда українського хорового співу, один із найобдарованіших диригентів ХХ століття, почесний академік Академії мистецтв України, Герой України.

В його рідному селі Дмитрашківка Тульчинського району діє музей-садиба, експозиція якого присвячена життю і творчості Павла Муравського. Створення музею почалося ще за його життя (помер в 2014 р.) всенародною толокою. В експозиції представлені матеріали про життя і творчість диригента, його особисті речі та рояль. Музей міститься в хаті, збудованій на місці тієї, в якій він народився й жив до 1930 р.

Музей відкрито 21 листопада 2009 року. На честь талановитого уродженця села у 2010 році був започаткований щорічний Міжнародний фестиваль хорового співу імені Павла Муравського

«Українська пісня музити пережити метаморфози теперішнього,
щоб вижити у майбутньому» (Микола Леонтович)

В 1977 році в Тульчині до 100-річчя від дня народження Миколи Леонтовича – автора легендарного всесвітньовідомого «Щедрика» було відкрито музей-квартиру композитора. В цьому будинку він жив у 1908-1921 роках, працюючи викладачем співу в єпархіальному жіночому училищі. Донька композитора Галина Леонтович зберегла та передала музею багато речей батька. Сам музей складається з трьох кімнат з експозиціями та двох меморіальних кімнат.

Стіни закладу прикрашають картини авторства сестри композитора Вікторії.

Тут можна побачити робочий стіл Леонтовича з незакінченими творами з позначками на нотах, його книги та інші предмети. На стінах розміщені фотографії, що висвітлюють найяскравіші моменти з життя Миколи Дмитровича. Особливо унікальним є фортепіано композитора.

В 2019 році у закладі відбулися кардинальні зміни. Тепер музей має інтерактивну експозицію та сучасну інфраструктуру, більш зручну для відвідувачів.

Три експозиційні кімнати оновили сучасними стендами з QR code та інтерактивними тачпанелями. Відтепер кімнати присвячено темам «Життя Леонтовича», «Капела ім. М. Леонтовича» та «Щедрик».

Детальну інформацію про найважливіші моменти життя та творчості композитора можна зчитувати з екранів. Також тут представлено багато автентичних експонатів. Кожна з особистих речей композитора (камертон, диригентська паличка, робочий стіл, валіза, книги з особистим факсиміле Миколи Леонтовича, його партитури, рідкісні світлини, листівки, подарунки від учениць і випускниць жіночого єпархіального училища) має свою історію.

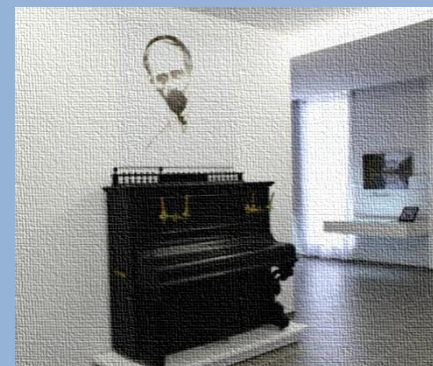
А завдяки QR code шанувальники творчості зможуть закачати у свої гаджети ту чи іншу книгу про Леонтовича і таким чином забрати частинку музею із собою.

У Марківці Гайсинського району, рідному селі Леонтовича, в кінці серпня 2016 року відкрився ще один відреставрований музей композитора, який було започатковано ще в 1977 році до століття від дня народження Леонтовича. У експозиційних залах - сучасний декор в єдиному стилі, встановлена система мультимедійного супроводу.

Цінним надбанням музею є чорне піаніно, на клавішах якого навіть краплі від свічок залишилися. Музичний інструмент стоїть посеред зали, а над ним - великоформатний портрет Леонтовича 1921 року. Авторство належить Борису Реріху. Екскурсії в музеї проводяться під «Щедрика» та інші мелодії композитора.

Метрів 200 від музею знаходиться могила Леонтовича біля якої встановили пам'ятний знак всесвітньо відомому твору «Щедрик». Над чотирма монументами видніється нотна грамота, а на стелах викарбовані назви творів композитора.

Нещодавно експозиція поповнилась старовинним піаніно та реплікою дивану, на якому загинув Микола Леонтович.

Василь Порик – національний герой Франції

В селі Порик (колишня назва Соломірка) Хмельницького району з 1972 року діє Історичний музей імені Василя Порики – Героя Радянського Союзу та національного героя Франції (псевдонім «Базиль»), який тут народився 1920 року.

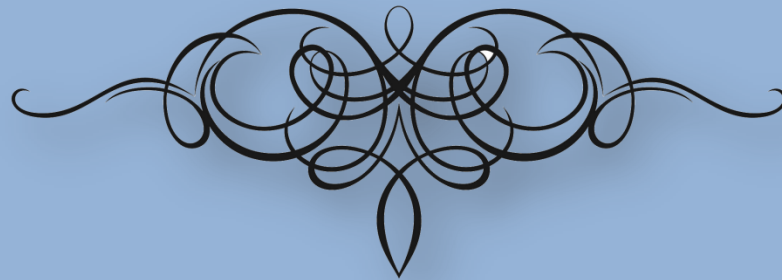
Фонди музею налічують понад тисячу предметів (фотографії, архівні документи, картини, книги, спогади, подарунки). Основна експозиція розповідає про життя і бойовий шлях Василя Порики, колишнього командира партизанського загону на півночі Франції. Центральним експонатом є діорама, що відтворює розгром табору Бомон загоном Порики і звільнення в'язнів у квітні 1944 року.

Також у музеї є експонати, що розповідають про національного Героя Польщі Володимира Тушевського, прототипа одного з героїв кінофільму «Чотири танкісти і собака», який також народився в селі Порик.

Тож Вінниччина запрошує познайомитися з цікавими сторінками свого героїчного минулого та сьогодення, пам'ятками археології, архітектури і культури, багатю природою. Вона чекає на людей, закоханих у подорожі, шанувальників української культури, любителів природи, історії архітектури, всіх, кого зацікавить цей самобутній край та його перлини.

Джерела із фондів НТЛБ

Бегас-Коваль, Н. Скарби Миколи Леонтовича та забутий будинок дитинства / Н. Бегас-Коваль // Історичний калейдоскоп. – 2021. – № 1. – С. 25-28.

Висоцька, К. Микола Леонтович. Славетний син співочого Поділля : До 140-річчя від дня народження українського композитора, хорового диригента, педагога (13.12.1877- 23.01.1921) / К. Висоцька // Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2017 року : хронологічний довідник / Управління культури і туризму Вінницької ОДА, Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця, 2016. – С. 323-330.

Волошенюк, Г. Народної ниви жниця Настя Присяжнюк / Г. Волошенюк. – Вінниця : Консоль, 2010. – 180 с.

Волошенюк, Г. Фольклористка Настя Присяжнюк : До 120-річчя від дня народження (22.12.1894-08.06.1987) / Г. Волошенюк // Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2014 року : хронологічний довідник / Управління культури і туризму Вінницької ОДА, Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця, 2013. – С. 293-296.

Домачук, Л. Подільські фольклористи [Текст] / Л. Домачук // Народна творчість та етнографія. – 2005. – № 2. – 105-106.

Захарова, Г. «Шхуна Колумб» Миколи Трублаїні [Текст] / Г. Захарова // Дивослово. – 2010. – № 7. – С. 17-20.

Колісник, П. Поташня – рядно таїни / П. Колісник // Сучасність. – 2005. – № 3. – С. 134-138.

Красуляк, З. Феномен сміху – людям на втіху / З. Красуляк // Світлиця. – 2018. – № 1. – С. 5-10.

Новарчук, Л. Данило Кирилович Заболотний : До 150-річчя від дня народження (28.12.1866-15.12.1929) / Л. Новарчук // Знаменні і пам'ятні дати Вінниччини 2016 року : хронологічний довідник / Управління культури і туризму Вінницької ОДА, Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця, 2015. – С. 326-332.

Рожнятовська, О. Співець української душі : (До 140-річчя від дня народження М. Леонтовича (1877-1921) / О. Рожнятовська // Дати і події, 2020. Календар знаменних дат. – 2017. – № 2. – С. 106-109.

Сюндюков, І. Дорівнятись до Стуса : Видавництво «Кліо» випустило велику збірку спогадів про геніального українського поета та борця за правду / І. Сюндюков // День. – 2021. – 11-12 червня (№ 93-94). – С. 30.

Шаповал, Ю. І. Михайло Грушевський / Ю. І. Шаповал, І. В. Вербка. – Київ : ВД «Альтернативи», 2005. – 352 с. – (Особистість і доба).

Використані електронні джерела

Батирєва Ірина Традиція орнаментального розпису бубнівської кераміки [Електронний ресурс] / І. Батирєва // Автентична Україна. - Режим доступу : <https://authenticukraine.com.ua/blog/tradicia-ornamentalnogo-rozpisu-bubnivskoi-keramiki> , вільний (дата звернення: 13.10.23). - Назва з екрану.

Величко К. Пам'яті Насті Присяжнюк присвячено [Електронний ресурс] / К.Величко // Погребищенська міська рада. - Режим доступу : <https://pogmrada.gov.ua/index.php/pamiati-nasti-prysiazhniuk-prysviacheno>, вільний (дата звернення: 7.11.2023). - Назва з екрану.

Всеукраїнський фестиваль туристичних маршрутів та народних промислів «Мандруй Україною» [Електронний ресурс] // Відділ культури, молоді та спорту Гайсинської міської ради. - Режим доступу : <http://kultura.mr.gov.ua/?p=7331>, вільний (дата звернення: 8.11.2023). - Назва з екрану.

Екскурсія до музею фольклору Гната Танцюри [Електронний ресурс] // Відділ культури, молоді та спорту Гайсинської міської ради. - Режим доступу : <http://kultura.mr.gov.ua/?p=6437>, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

Історичний музей імені Василя Порика (Порик) на фото та відео [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk/object/5006/istorychnyy-muzey-imeni-vasylya-poryka#photoGallery>, вільний (дата звернення: 19.10.2023). - Назва з екрану.

Кімната-музей талановитого композитора Р. А. Скалецького в селі Михайлівці [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Бершадської міської ради. - Режим доступу : <https://radabershad.gov.ua/about/touristic/2700-kimnatamuzeu-talanovitogo-kompozitora--raskaleckogo-v-smihaylivka---.html>, вільний (дата звернення: 17.10.23). - Назва з екрану.

Кочкина Марина У Тульчині оновили музей композитора Миколи Леонтовича [Електронний ресурс] / М. Кочкина // Погляд. - Режим доступу : <https://poglyad.tv/u-tulchyni-onovyly-muzej-kompozytora-mykoly-leontovycha-article>, вільний (дата звернення: 19.10.2023). - Назва з екрану.

Краєзнавці відвідали літературно-меморіальний музей Михайла Стельмаха на батьківщині голови НСКУ Олександра Реєнта [Електронний ресурс] // Національна спілка краєзнавців України, вінницька обласна організація. - Режим доступу : <https://nsku.org.ua/?p=17295>, вільний (дата звернення: 16.10.2023).

Курбанова Альбіна Музей Леонтовича в Марківці обладнаний мультимедійними екранами та терміналами [Електронний ресурс] / А. Курбанова // 20 хвилин. Вінниця. - Режим доступу : <https://vn.20minut.ua/Podii/muzej-leontovicha-v-markivtsi-obladnaniy-multimediynimi-ekranami-ta-te-10555181.html>, вільний (дата звернення: 20.10.2023). - Назва з екрану.

Лавренюк Наталя В селі на Вінниччині будиночок музею гончарного мистецтва оздобили бубнівською керамікою [Електронний ресурс] / Н. Лавренюк // Вінниця.info. - Режим доступу : <https://vinnitsa.info/article/v-seli-na-vinnychchyni-budynochok-muzeyu-honcharnoho-mystetstva-ozdobyly-bubnivs-koyu-keramikoyu>, вільний (дата звернення: 8.11.2023). - Назва з екрану.

Літературний музей Степана Руданського, Хомутиці [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine: доступність музеїв України. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk-UA/object/5047/literaturnyy-muzej-stepana-rudanskoho>, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

Літературно-меморіальний музей Михайла Стельмаха, Дяківці [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk-UA/object/1675/literaturno-memorialnyy-muzej-mykhayla-stelmakha>, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

Музей Данила Заболотного, Заболотне [Електронний ресурс] // UA.IGotoWorld.com: - Режим доступу : https://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/75458_muzej-zabolotnogo.htm, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

Музей Миколи Леонтовича, Марківка [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk-UA/object/4555/muzej-mykoly-leontovycha#photoGallery>, вільний (дата звернення: 20.10.2023). - Назва з екрану.

Музей Миколи Трублаїні [Електронний ресурс] BaraBooka: Простір української дитячої книги. - Режим доступу: <http://www.barabooka.com.ua/muzej-mikoli-trublayini>, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

Музей Леонтовича в Тульчині діджиталізували [Електронний ресурс] // Укрінформ. - Режим доступу : <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2820304-muzej-leontovica-v-tulcini-didzitalizuvali.html>, вільний (дата звернення: 19.10.2023). - Назва з екрану.

Музей Леонтовича в Тульчині став інтерактивним [Електронний ресурс] // Zruchno.Travel. - Режим доступу : <https://zruchno.travel/News/New/4757?lang=ua> вільний (дата звернення: 20.10.2023). - Назва з екрану.

Музей-садиба академіка Данила Заболотного, Заболотне [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk-/object/5044/muzey-sadyba-akademika-danyla-zabolotnoho#photoGallery>, вільний (дата звернення: 16.10.2023). - Назва з екрану.

Музей-садиба Павла Муравського, Дмитрашківка [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk-/object/5049/muzey-sadyba-pavla-muravskoho#photoGallery>, вільний (дата звернення: 19.10.2023). - Назва з екрану.

Музей М. Грушевського [Електронний ресурс] // Козятинська міська бібліотека. - Режим доступу : http://koziatyncrb.vn.sch.in.ua/podiimasovizahodi/konferenciiseminari/muzej_m_grushevsjkogo/, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

Музей та галерея Прокопа Колісника, Поташня [Електронний ресурс] // Inclusive Travels in Ukraine. - Режим доступу : <https://travels.in.ua/uk-UA/object/5005/muzey-ta-halereya-prokopa-kolisnyka#photoGallery>, вільний (дата звернення: 18.10.2023). - Назва з екрану.

Музей у Надроссі. Пам'яті Насті Андріанівни Присяжнюк [Електронний ресурс] // Культура і життя. Загальнодержавна українська газета. - 2012. - 14 грудня. - № 50 (4518). - Режим доступу : https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/86/Culture_and_life%2C_50-2012.pdf, вільний (дата звернення: 7.11.2023). - Назва з екрану.

Музеї Гайсинщини - обереги вічності [Електронний ресурс] // Відділ культури і туризму Гайсинської РДА : Гайсинська централізована бібліотечна система (ЦБС). - Режим доступу: http://hnlib.vn.ua/?page_id=3786, вільний (дата звернення: 10.10.2023). - Назва з екрану.

На Вінниччині благодійники оновили експозиції музеїв Василя Стуса та Миколи Леонтовича [Електронний ресурс] // «Вінниця ПресПоінт» вебсайт. - Режим доступу : <https://presspoint.in.ua/2023/10/10/na-vinnychchyni-blahodiynyky-onovyly-ekspozytsii-muzeiv-vasylya-stusa-ta-mykoly-leontovycha-video/>, вільний (дата звернення: 12.10.2023). - Назва з екрану.

На Вінниччині відкрили пам'ятник пісні Степана Руданського [Електронний ресурс] // Рідна країна Світоглядний портал. - Режим доступу : <https://ridna.ua/2021/05/na-vinnychchyni-vidkryly-pam-iatnyk-pisni-stepana-rudanskoho/>, вільний (дата звернення: 8.11.2023). - Назва з екрану.

Народний музей культури села та Галерея Прокопа Колісника у Поташні [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Бершадської міської ради. - Режим доступу : <https://radabershad.gov.ua/about/touristic/2704-narodniy-muzey-kulturi-sela-ta-galereya-prokopa-kolisnika-v-s-potashn.html>. вільний (дата звернення: 19.10.2023). - Назва з екрану.

Павло Муравський: Набута на віку мудрість [Електронний ресурс] // Хорова школа Павла Муравського. – Режим доступу : <https://pavlomuravskyi.com/pavlo-muravskyj-nabuta-na-viku-mudrist.html>, вільний (дата звернення: 19.10.2023). – Назва з екрану.

Приймак Віта У селі Сестринівка Козятинського району діє музей Михайла Грушевського [Електронний ресурс] / В. Приймак // vlasno.info . – Режим доступу : <http://vlasno.info/spetsproekti/2/tourism/item/17690>, вільний (дата звернення: 13.10.2023). – Назва з екрану.

Про музей [Електронний ресурс] // Музей-квартира М. Д. Леонтовича. – вебсайт. – Режим доступу : <http://leontovychmuseum.org.ua/about-museum/>, вільний (дата звернення: 19.10.2023). – Назва з екрану.

Пустіва Валентина QR-коди в старій хаті: Як музей-квартиру автора «Щедрика» перетворили на новітній заклад культури [Електронний ресурс] / В. Пустіва // Деро.Вінниця. – Режим доступу : <https://vn.depo.ua/ukr/vn/qr-kodi-v-stariy-khati-yak-muzey-kvartiru-avtora-shchedrika-peretvorili-na-novitniy-zaklad-kulturi-202109261372408> , вільний (дата звернення: 19.10.2023). – Назва з екрану.

Рудківська Людмила У Дяківці, в гості до Стельмаха [Електронний ресурс] / Л. Рудківська // «33-й НОВИНИ». – вебсайт. – Режим доступу : <https://33kanal.com/news/182254.html>, вільний (дата звернення: 17.10.2023). – Назва з екрану.

Федоренко Ольга «По хатах збирали експонати»: що зберігають у музеї поета-дисидента Василя Стуса на Вінниччині [Електронний ресурс] / О. Федоренко // Суспільне Новини. – Режим доступу : <https://suspilne.media/195763-po-hatah-zbirali-eksponati-so-zberigaut-u-muzei-poeta-disidenta-vasila-stusa-na-vinniccini/>., вільний (дата звернення: 17.10.2023). – Назва з екрану.

Шуткевич Олеся Зберігачка народних скарбів [Електронний ресурс] / О. Шуткевич // Газета «День». – Режим доступу : <https://day.kyiv.ua/article/taym-aut/zberihachka-narodnykh-skarbiv> , вільний (дата звернення: 7.11.2023). – Назва з екрану.

Якби пам'ятник заговорив та зареєструвався у соцмережах: що сказав би Степан Руданський [Електронний ресурс] // Калинівка.city/ – Режим доступу : <https://kalynivka.city/articles/32165/yakbi-pamyatnik-zagovoriv-ta-zareestruvavsya-u-socmerezah-schoskazav-bistepan-rudanskij> , вільний (дата звернення: 8.11.2023). – Назва з екрану.

Дякуємо за увагу!

*Матеріал зібрали та впорядкували
Світлана Васюта, провідний бібліотекар
Ганна Суровенко, завідувачка відділу
науково-технічної бібліотеки
Вінницького національного технічного
університету
library@vntu.edu.ua*